

QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN, TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ BẢO VỆ TỔ QUỐC - GIÁ TRỊ VÀ Ý NGHĨA

★ Thiểu tướng, PGS, TS NGUYỄN BÁ DƯƠNG

Viện Khoa học Xã hội Nhân văn quân sự, Bộ Quốc phòng

● **Tóm tắt:** Bảo vệ Tổ quốc và thành quả cách mạng là một nội dung lớn của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Đồng thời, bảo vệ Tổ quốc gắn liền với các vấn đề về nhà nước, giai cấp và đấu tranh giai cấp, xây dựng lực lượng vũ trang. Sự vận dụng sáng tạo của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc những năm qua càng làm nổi bật những giá trị của hệ thống quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và có ý nghĩa sâu sắc trong giai đoạn hiện nay.

● **Từ khóa:** Bảo vệ Tổ quốc, giai cấp công nhân, Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

1. Giá trị, ý nghĩa quan điểm của C.Mác, Ph.Ăngghen về bảo vệ Tổ quốc và bảo vệ thành quả cách mạng

C.Mác và Ph.Ăngghen khẳng định: “Dưới chủ nghĩa tư bản, giai cấp công nhân không có tổ quốc”, “họ là nô lệ, bị áp bức, bóc lột dã man, sống cuộc đời bất công, tủi nhục”. Vì vậy, giai cấp vô sản phải đấu tranh để trở thành giai cấp dân tộc, có Tổ quốc và trở thành người đại diện cho Tổ quốc tiến hành sự nghiệp cách mạng vĩ đại để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc với tư cách là chủ nhân, có sứ mệnh lịch sử là xây dựng lực lượng vũ trang, tăng cường sức mạnh quân sự nhà nước để đẩy lùi các cuộc tấn công của bọn phản động, bảo vệ vững chắc thành quả cách mạng và chính quyền nhân dân.

Xem xét điều kiện lịch sử cụ thể, vào thời của C.Mác và Ph.Ăngghen, có thể thấy các ông

chưa đặt ra và chưa nghiên cứu một cách trực tiếp các vấn đề về bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa (XHCHN). Các ông dành sự ưu tiên cho nghiên cứu và luận giải các vấn đề về đấu tranh giai cấp, cách mạng xã hội và vũ trang cho quần chúng nhân dân để họ tiến hành đấu tranh, bảo vệ thành quả cách mạng, thực hiện sứ mệnh giải phóng xã hội, giải phóng con người, v.v..

Nghiên cứu kinh nghiệm cuộc đấu tranh giai cấp ở các nước Pháp, Anh, Đức và bài học kinh nghiệm của Công xã Pari, C.Mác và Ph.Ăngghen đã quan tâm và cố gắng luận giải các vấn đề phức tạp ấy trong mối quan hệ biện chứng và đưa ra những kết luận sâu sắc. Vì thế, sự chỉ dẫn của các ông về khởi nghĩa vũ trang, đấu tranh giai cấp, cách mạng xã hội và bảo vệ thành quả cách mạng có ý nghĩa rất quan trọng cả về mặt lý luận và thực tiễn. Thông qua khảo

cứu các vấn đề trên, có thể chất lọc, tìm thấy những tư tưởng quan trọng về xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng, chuẩn bị các điều kiện và giải quyết các vấn đề của chiến tranh, hòa bình; tiếp tục nghiên cứu sâu hơn các vấn đề về quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc sau khi giai cấp vô sản giành được chính quyền, bắt tay xây dựng chế độ xã hội mới.

Các ông khẳng định, cách mạng vô sản vừa có tính chất dân tộc, vừa có tính chất quốc tế bởi nó đồng thời diễn ra ở các nước văn minh, trước hết là ở các nước phát triển: Anh, Pháp và Đức... Trước và sau khi giành chính quyền về tay mình, giai cấp vô sản nhất thiết phải tổ chức lực lượng vũ trang và dân phòng để tự bảo vệ mình và bảo vệ thành quả cách mạng. Bởi vì, các giai cấp bóc lột sau khi bị đánh đổ nhưng chưa bị tiêu diệt hoàn toàn, ở đâu đó vẫn còn lực lượng, vũ khí, trang bị và âm mưu chống phá cách mạng, và khi có điều kiện, các thế lực thù địch sẽ ngóc đầu dậy, cướp chính quyền, tiếp tục thực hiện quyền thống trị và bóc lột. Vì vậy, các ông kêu gọi giai cấp vô sản “đừng vứt bỏ vũ khí” khi thế giới vẫn còn tồn tại chế độ áp bức, bóc lột, bất công, khi xung quanh mình vẫn còn kẻ thù giai cấp. Vì vậy, giai cấp vô sản phải luôn cảnh giác, “nắm chắc vũ khí trong tay”, phải tỉnh táo, sáng suốt, biết phát huy sức mạnh của quần chúng nhân dân và dựa vào sức mạnh của vũ khí, phương tiện quân sự để giành và giữ chính quyền cách mạng là “trí tuệ của những người công nhân có tri thức”.

C.Mác và Ph.Ăngghen khẳng định, bằng sức mạnh của mình, giai cấp vô sản có thể tiến hành những cuộc chiến tranh chính nghĩa để tự giải phóng mình và giải phóng tất cả những người dân lao động bị áp bức, bóc lột; xây dựng chế độ xã hội mới, tốt đẹp hơn để thực hiện “cuộc đổi đời”. Cùng với đó, các ông dự báo khả năng chiến thắng của những cuộc chiến tranh phòng

thủ và các cuộc cách mạng xã hội do giai cấp vô sản tiến hành đồng loạt ở các nước để chống lại các thế lực phản động; giai cấp vô sản phải “đào huyệt chôn chủ nghĩa tư bản”.

Muốn thực hiện sứ mệnh ấy, giai cấp vô sản phải chủ động phối hợp với những người lao động ở tất cả các nước để tiến hành cuộc đấu tranh giải phóng giai cấp một cách dài lâu, kiên quyết “phá bỏ mọi xiềng xích”, mọi ách áp bức xã hội và dân tộc, cùng nhau thiết lập nền chuyên chính vô sản và bảo vệ vững chắc thành quả cách mạng. Chỉ có làm như vậy, giai cấp vô sản mới tạo ra các điều kiện cần thiết để giành và giữ chính quyền, xây dựng chế độ xã hội mới một cách thiết thực, hiệu quả.

C.Mác và Ph.Ăngghen không chỉ khẳng định sự cần thiết phải giáo dục, thuyết phục giai cấp vô sản ở các nước đoàn kết lại và hành động thống nhất trong một mặt trận như những người anh em, đồng chí, mà còn phải dẫn dắt tất cả những người lao động đi đúng đường lối chính trị. Giai cấp vô sản phải trở thành một đội quân thống nhất, hùng mạnh để thực hiện cuộc đấu tranh giải phóng giai cấp, giải phóng xã hội, giải phóng con người; bảo vệ vững chắc thành quả cách mạng. Sau khi giành được chính quyền về tay mình, giai cấp vô sản mới có Tổ quốc, họ mới trở thành chủ nhân của một xã hội kiến tạo hạnh phúc. Họ nhất thiết phải nhanh chóng tổ chức được lực lượng vũ trang để bảo vệ và củng cố vững chắc nền chuyên chính vô sản, xây dựng và củng cố khối liên minh công - nông để đủ sức bảo vệ Tổ quốc - thành quả vĩ đại của cuộc cách mạng vô sản, trên cơ sở đó vừa phát triển kinh tế - xã hội, tạo ra thực lực mạnh để xây dựng và củng cố chính quyền cách mạng, vừa chuẩn bị đối phó hiệu quả và đủ sức đập tan mọi sự “trả thù nguy hiểm” của giai cấp tư sản và các thế lực phản động. C.Mác và Ph.Ăngghen nhấn mạnh,

giai cấp vô sản phải tiến hành giải giáp quân đội cũ; bộ máy của chính phủ cũ; vũ trang cho toàn dân; thành lập các đội dân cảnh, tự vệ; tổ chức xây dựng xã hội mới; đem lại hạnh phúc cho toàn dân; thực hiện tiến bộ xã hội.

2. Giá trị và ý nghĩa quan điểm của V.I.Lênin về bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa

Kế thừa và phát triển sáng tạo tư tưởng vũ trang cho quần chúng nhân dân, bảo vệ thành quả cách mạng của C.Mác và Ph.Ăngghen trong điều kiện lịch sử mới; từ thực tiễn lãnh đạo cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga vĩ đại năm 1917 và tổ chức đấu tranh bảo vệ chính quyền Xô-viết, bảo vệ Nhà nước XHCN đầu tiên trên thế giới, V.I.Lênin đã bổ sung, phát triển những tư tưởng của C.Mác và Ph.Ăngghen về sự cần thiết phải thiết lập lực lượng vũ trang, bảo vệ thành quả cách mạng, xây dựng học thuyết mác-xít về chiến tranh, quân đội, bảo vệ Tổ quốc XHCN.

V.I.Lênin đã phân tích thấu đáo, chỉ rõ những vấn đề cơ bản, có tính nguyên tắc đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN trong điều kiện Đảng Cộng sản cầm quyền, lãnh đạo cách mạng. Đó là tính tất yếu khách quan của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN; xây dựng quân đội, củng cố quốc phòng; giải quyết mối quan hệ giữa xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN. V.I.Lênin chỉ rõ: “Không cầm vũ khí bảo vệ nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa thì chúng ta không thể tồn tại được. Giai cấp thống trị không bao giờ nhường chính quyền cho giai cấp bị trị. Nhưng giai cấp bị trị phải chứng minh trên thực tế rằng họ không những có khả năng lật đổ bọn bóc lột, mà còn có khả năng tự tổ chức, huy động hết thảy để bảo vệ lấy mình”¹.

V.I.Lênin nhấn mạnh, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN phải tiến hành ngay khi giai cấp vô sản giành được chính quyền, kéo dài đến hết

thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, cho đến khi nào không còn sự phản kháng của giai cấp tư bản - đế quốc. Bởi vì, bản chất cố hữu của bọn bóc lột là hiếu chiến, là xâm lược, phải ngăn chặn mưu đồ và hành động dã man của chúng.

Sau Cách mạng Tháng Mười Nga thành công, 14 nước đế quốc câu kết với các thế lực tư sản, phản động trong và ngoài nước tấn công Liên Xô hòng xóa bỏ Nhà nước XHCN đầu tiên trên thế giới. Tình hình đó đặt ra yêu cầu cần kíp khách quan phải chuẩn bị về mọi mặt để đánh bại thù trong, giặc ngoài, bảo vệ vững chắc chính quyền Xô-viết non trẻ và chế độ XHCN vừa mới ra đời. V.I.Lênin đã nêu lên một luận điểm nổi tiếng: “Một cuộc cách mạng chỉ có giá trị khi nào nó biết tự vệ”².

Người khẳng định: “Kể từ ngày 25 Tháng Mười 1917, chúng ta là những người chủ trương bảo vệ Tổ quốc. Chúng ta tán thành “bảo vệ tổ quốc”, nhưng cuộc chiến tranh giữ nước mà chúng ta đang đi tới, là một cuộc chiến tranh bảo vệ Tổ quốc XHCN, bảo vệ chủ nghĩa xã hội với tính cách là tổ quốc, bảo vệ nước Cộng hòa Xô-viết với tính cách là một đơn vị trong đạo quân thế giới của chủ nghĩa xã hội”³. Công hiến quan trọng, có ý nghĩa thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận khoa học, cách mạng của V.I.Lênin về vấn đề này thể hiện ở chỗ: lần đầu tiên làm sáng tỏ mục tiêu, đối tượng, chủ thể, nội dung và phương thức bảo vệ Tổ quốc XHCN bao giờ cũng gắn chặt với bảo vệ Đảng Cộng sản, bảo vệ chế độ.

V.I.Lênin khẳng định, bảo vệ Tổ quốc XHCN là sự nghiệp vĩ đại, thiêng liêng, cao cả, mang tính cách mạng, chính nghĩa và có ý nghĩa quốc tế sâu sắc, sự nghiệp đó là của toàn đảng, toàn dân và toàn quân; không phải là của riêng ai. Nó phải được quan tâm sâu sắc, chuẩn bị chu đáo và kiên quyết thực hiện.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản (b) Nga và Hội đồng Dân ủy do V.I.Lênin đứng đầu, từ ngày 01-12-1918 đến ngày 27-02-1920, tại nước Nga đã diễn ra gần 100 cuộc họp của Hội đồng Quốc phòng để thảo luận và quyết nghị các vấn đề chiến lược về bảo vệ Tổ quốc XHCN - thành quả của Cách mạng Tháng Mười Nga. Cùng với đó, V.I.Lênin còn gửi hơn 600 thư và công điện cho các đơn vị quân đội: Hồng quân và Hải quân công - nông để chỉ đạo các tình huống chiến dịch - chiến lược nhằm bảo vệ vững chắc Tổ quốc XHCN.

Về phương thức bảo vệ Tổ quốc XHCN, V.I.Lênin đặc biệt coi trọng việc kết hợp chặt chẽ những vấn đề chiến lược về quân sự, quốc phòng, an ninh và đối ngoại, dựa trên cơ sở xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ vững chắc chính trị nội bộ; làm cho lực lượng vũ trang cách mạng và thực lực đất nước mạnh lên; đời sống vật chất, tinh thần của người dân Xô-viết và Hồng quân không ngừng được nâng cao. Muốn bảo vệ vững chắc Tổ quốc XHCN, nhất thiết phải phát huy vai trò to lớn của chính quyền Xô-viết, xây dựng Hồng quân và Hải quân công - nông tinh nhuệ, hiện đại, đẩy mạnh sản xuất, kinh doanh, phát triển kinh tế, giải quyết các vấn đề an sinh xã hội, ổn định đời sống nhân dân và tăng cường các biện pháp trấn áp “bọn Bạch vệ và phản động”, xây dựng hậu phương vững mạnh. Đây là cơ sở, nền tảng vững chắc nhất, hiệu quả nhất để bảo vệ Tổ quốc XHCN và thành quả Cách mạng Tháng Mười Nga. Bên cạnh đó, một trong những vấn đề cơ bản, có ý nghĩa quyết định trong xây dựng quân đội kiểu mới của giai cấp công nhân đó là xây dựng bản chất cách mạng, sự thiện chiến của Hồng quân và Hải quân công - nông, bắt đầu thiết lập chế độ chính ủy trong Hồng quân.

Phát triển quan điểm của C.Mác và Ph.Ăngghen về mối quan hệ phụ thuộc của chiến tranh vào các điều kiện kinh tế - xã hội, V.I.Lênin xác định nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN gắn liền với nhiệm vụ phát triển kinh tế, xây dựng chế độ XHCN và khẳng định đây là hai mặt của một nhiệm vụ thống nhất, có mối quan hệ biện chứng, bao trùm, phản ánh rõ nhất hai nhiệm vụ chiến lược của cách mạng trong mối quan hệ tương hỗ, phụ thuộc, chi phối và tác động lẫn nhau. Vì lẽ đó, diễn biến và kết cục chiến tranh bảo vệ Tổ quốc XHCN hoàn toàn phụ thuộc vào chất lượng, hiệu quả phát triển kinh tế và xây dựng chế độ XHCN do Đảng Cộng sản lãnh đạo.

V.I.Lênin chỉ ra rằng, nếu không bảo vệ được thành quả Cách mạng Tháng Mười và Nhà nước Cộng hòa XHCN Xô-viết, thì đất nước chúng ta sẽ trở thành thuộc địa của các nước đế quốc và chế độ XHCN mà chúng ta xây dựng nên bằng máu xương của đồng chí mình cũng sẽ bị các thế lực thù địch tiêu diệt. Chính vì vậy, V.I.Lênin yêu cầu: “...phải có một thái độ nghiêm túc đối với vấn đề khả năng quốc phòng và đối với vấn đề chuẩn bị chiến đấu của nước nhà... Cuộc chiến tranh cách mạng này cần phải được chuẩn bị lâu dài, nghiêm túc, bắt đầu từ kinh tế”²⁴ để bài trừ nội phản, tiêu diệt bạch vệ; chống lại sự can thiệp của các nước đế quốc, tư bản và tiến hành nội chiến cách mạng. Ông đã chỉ ra sức mạnh bảo vệ Tổ quốc XHCN là sức mạnh tổng hợp, cả sức mạnh vật chất và sức mạnh tinh thần, trong đó đặc biệt coi trọng việc phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản và vai trò tổ chức, quản lý của Nhà nước Xô-viết trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc XHCN. Hơn nữa, cần thiết phải phát huy vai trò của nhân tố chính trị - tinh thần của quân đội: Hồng quân và Hải quân công - nông, tính ưu việt của chế độ XHCN và thành tựu về phát triển kinh

tế, đẩy mạnh công nghiệp hóa. Đây là cơ sở trực tiếp quyết định sức mạnh phòng thủ đất nước và bảo vệ vững chắc Tổ quốc XHCN. Vì vậy, xây dựng quân đội, củng cố quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc là sứ mệnh của nhà nước chuyên chính vô sản, quyền lợi và nghĩa vụ chính đáng của toàn dân. Sự ra đời của các sáng kiến: “Tuần lễ Đảng”, “Ngày thứ Bảy cộng sản”, “Ngày Sĩ quan đỏ”,... là những việc làm thiết thực để cán bộ, đảng viên, chiến sĩ và nhân dân Xô-viết tham gia thực hiện những quyền lợi cao quý của mình là bảo vệ Tổ quốc XHCN.

V.I.Lênin cho rằng, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN có nội dung rộng lớn và toàn diện, bao gồm: bảo vệ độc lập dân tộc và chủ quyền quốc gia; bảo vệ thành quả cách mạng và bảo vệ sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội; bảo vệ đất nước trên tất cả các lĩnh vực: chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại; bảo vệ môi trường hòa bình và cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc của nhân dân, bảo vệ Đảng Cộng sản và bảo vệ Nhà nước Xô-viết. Ông khẳng định, trong điều kiện Nhà nước XHCN mới được thành lập, tiềm lực quân sự còn thua kém các nước đế quốc chủ nghĩa, “Muốn bảo vệ chính quyền của công nông... chúng ta phải có Hồng quân mạnh mẽ... Có Hồng quân mạnh, chúng ta sẽ vô địch”⁵. Đó là lý do vì sao Sắc lệnh thành lập Hồng quân và Hải quân công - nông đã được ban hành ngày 15-1-1918. Từ đây, giai cấp vô sản trên thế giới chính thức có một quân đội kiểu mới, là công cụ đặc biệt quan trọng để bảo vệ thành quả Cách mạng Tháng Mười và Tổ quốc XHCN.

Đề cập đến khả năng phòng thủ đất nước, đặc biệt là vấn đề xây dựng và củng cố quốc phòng, V.I.Lênin viết: “Chính vì chúng ta chủ trương bảo vệ Tổ quốc, nên chúng ta đòi hỏi phải có một thái độ nghiêm túc đối với vấn đề khả năng

quốc phòng và đối với vấn đề chuẩn bị chiến đấu của nước nhà”⁶ và “Nghĩa vụ tuyệt đối của toàn thể quần chúng lao động là đem hết sức mình ra để khôi phục và tăng cường khả năng quốc phòng của đất nước”⁷. Vì vậy, V.I.Lênin đặt nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN đi đôi với nhiệm vụ “chăm lo đến khả năng quốc phòng của nước ta và của Hồng quân ta như chăm lo đến con người trong mắt mình”⁸.

Nguyên lý cơ bản trong xây dựng Hồng quân được V.I.Lênin khẳng định là phải có: “...một bộ máy quân sự to lớn” đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Đảng Cộng sản, do các chính ủy - những đại biểu ưu tú của giai cấp công nhân, về thực chất, chính ủy là người đại diện của Đảng, thực hiện sự lãnh đạo của Đảng trong quân đội, họ chủ trì tiến hành công tác đảng, công tác chính trị. Nhấn mạnh điều này, Người viết: “Không có các chính ủy chúng ta sẽ không có Hồng quân”⁹. Bởi lẽ, chính ủy làm người đại diện cho Đảng Bôn-sê-vich và Nhà nước Xô-viết. Đây là khâu quyết định việc giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, nâng cao chất lượng, hiệu lực, hiệu quả công tác đảng, công tác chính trị trong Hồng quân và Hải quân; làm cho sĩ quan và binh sĩ tuyệt đối trung thành với lý tưởng cách mạng, đi đúng đường lối chính trị của Đảng.

Sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản là nguyên tắc cao nhất, là nguồn gốc của mọi sức mạnh bảo vệ Tổ quốc XHCN. Đây là nhân tố cơ bản, hàng đầu, quyết định việc giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng Cộng sản đối với quân đội, xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị, bảo đảm cho quân đội luôn đi đúng đường lối chính trị, tránh được mọi sai lầm; làm cho quân đội tuyệt đối trung thành và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN trong mọi tình huống.

Thực tiễn công cuộc bảo vệ Tổ quốc XHCN từ sau Cách mạng Tháng Mười ở Liên Xô và các nước XHCN trên thế giới đã khẳng định tầm vóc, giá trị và ý nghĩa khoa học, cách mạng của học thuyết Lênin về chiến tranh, quân đội, bảo vệ Tổ quốc XHCN thời Lênin cũng như hiện nay. Học thuyết bảo vệ Tổ quốc XHCN là một đóng góp to lớn của V.I.Lênin vào kho tàng lý luận Mác - Lênin, được các Đảng Cộng sản trên thế giới kế thừa, vận dụng sáng tạo trong quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN.

3. Giá trị và ý nghĩa tư tưởng Hồ Chí Minh về bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa và sự kế thừa của Đảng ta

Bảo vệ Tổ quốc là một nội dung lớn trong tư tưởng Hồ Chí Minh, phản ánh sâu sắc tầm vóc, giá trị và ý nghĩa lý luận - thực tiễn hệ quan điểm của Người về cách mạng Việt Nam, là phương châm, định hướng lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước ta đối với sự nghiệp xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Trung thành, vận dụng và phát triển sáng tạo học thuyết Mác - Lênin về chiến tranh, quân đội, bảo vệ Tổ quốc phù hợp với điều kiện mới của Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: Bảo vệ Tổ quốc là sự nghiệp vĩ đại của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta. Trong các bài viết, bài nói của mình, Người đã chỉ ra mục tiêu, đối tượng, chủ thể, lực lượng, nội dung, phương thức và điều kiện bảo đảm để nhân dân ta xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Bàn về các nhân tố dân tộc và thời đại, những tác động, ảnh hưởng của các nhân tố ấy đến cách mạng Việt Nam, Người nhấn mạnh: Sức mạnh bảo vệ Tổ quốc không chỉ là sức mạnh của lực lượng vũ trang, mà còn là sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, của

cả hệ thống chính trị, của nhân dân từ Nam đến Bắc, từ đồng bào trong nước đến đồng bào ta sinh sống ở nước ngoài, đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, là sức mạnh của dân tộc kết hợp với sức mạnh của thời đại. Trong đó, sức mạnh nội sinh bên trong đất nước, tính ưu việt của chế độ chính trị xã hội chủ nghĩa kết hợp chặt chẽ với sức mạnh của nền quốc phòng toàn dân, nền an ninh nhân dân, sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế, của đối ngoại và các lĩnh vực khác là những nhân tố có ý nghĩa quyết định.

Trong bản Tuyên ngôn Độc lập, Người đã thay mặt quốc dân, đồng bào tuyên bố trước thế giới về tính tất yếu khách quan và bản chất chính nghĩa, nhân văn của nhiệm vụ bảo vệ thành quả cách mạng, bảo vệ Tổ quốc; đặc biệt là sự cần thiết phải có quân đội nhân dân cách mạng để bảo vệ Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hòa non trẻ vừa mới ra đời, Người khẳng định: “Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, và sự thật đã thành một nước tự do độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải để giữ vững quyền tự do, độc lập ấy”¹⁰.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “các Vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước”. Khi thực dân Pháp quay trở lại xâm lược nước ta, trong Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến, ngày 19-12-1946, Người viết: “Chúng ta thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ... Hỡi đồng bào! Chúng ta phải đứng lên!...”. “Hễ là người Việt Nam thì phải đứng lên đánh thực dân Pháp cứu nước”. “Bất kỳ đàn ông, đàn bà, bất kỳ người già, người trẻ không phân chia tôn giáo, đảng phái, dân tộc. Ai có súng thì dùng súng, ai có gươm thì dùng gươm, không có gươm thì dùng cuốc thuổng, gậy gộc. Ai cũng phải ra sức chống thực dân Pháp cứu

nước... thắng lợi nhất định về dân tộc ta”¹¹. Người tin rằng: “Sự đồng tâm của đồng bào ta đúc thành bức tường đồng xung quanh Tổ quốc, dù địch hung hãn, xảo quyệt đến mức nào đụng đầu với bức tường đó chúng đều thất bại”.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, Người đã chỉ ra chân lý: “Không có gì quý hơn độc lập, tự do”. Trước khi đi xa, trong bản Di chúc thiêng liêng, Người căn dặn: “Cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta có thể còn kéo dài mấy năm nữa, đồng bào ta có thể phải hy sinh nhiều của, nhiều người, dù sao chúng ta phải quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ đến thắng lợi hoàn toàn”¹². Người khẳng định: Mục tiêu cao cả của sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc là độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Đây là mục tiêu xuyên suốt trong tư tưởng Hồ Chí Minh; là sự thống nhất giữa nội dung dân tộc, giai cấp và thời đại. Vì vậy, bảo vệ Tổ quốc XHCN là niềm vinh dự, tự hào và là nghĩa vụ, trách nhiệm của mọi công dân của một nước độc lập, tự do.

Người khẳng định, Đảng ta là một đảng cầm quyền, người lãnh đạo và tổ chức mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam, sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN phải do Đảng lãnh đạo, Nhà nước tập trung quản lý. Người dạy rằng: “Đảng và Chính phủ phải lãnh đạo toàn dân, ra sức củng cố và xây dựng miền Bắc tiến dần lên chủ nghĩa xã hội, đồng thời tiếp tục đấu tranh để thống nhất nước nhà, trên cơ sở độc lập và dân chủ bằng phương pháp hòa bình, góp phần bảo vệ công cuộc hòa bình ở Á đông và trên thế giới”¹³. Vì vậy, Đảng, Nhà nước “phải đoàn kết rộng rãi nhân dân”, phải có biện pháp cụ thể để phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân nhằm bảo vệ vững chắc Tổ quốc. Đảng phải đề ra chủ trương, chính sách phù hợp với tình hình, hợp lòng dân; có sáng kiến để lôi kéo

quần chúng và phải có đội ngũ cán bộ, đảng viên gương mẫu, trung kiên, một lòng một dạ “phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân”, sẵn sàng hy sinh vì nước vì dân thì sự nghiệp cách mạng ắt thành công.

Để bảo vệ Tổ quốc XHCN, Người yêu cầu toàn Đảng, toàn dân phải đặc biệt quan tâm chăm lo xây dựng quân đội, củng cố nền quốc phòng toàn dân, tăng cường sức mạnh quân sự nhà nước. Trong đó, xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tiến lên hiện đại là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng vì Quân đội ta là quân đội của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; là lực lượng chủ chốt, nòng cốt để bảo vệ Tổ quốc, sẵn sàng chiến đấu để giữ gìn hòa bình, bảo vệ đất nước, bảo vệ công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, bảo vệ cuộc sống an lành, hạnh phúc của nhân dân.

Hơn 93 năm lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng ta luôn kiên định và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đề ra chủ trương, đường lối cách mạng đúng đắn, phù hợp với thực tiễn từng giai đoạn lịch sử, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Qua đó, phát triển tư duy lý luận, nhận thức mới về quốc phòng, an ninh, bảo vệ Tổ quốc.

Quán triệt sâu sắc và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta từ chỗ coi bảo vệ Tổ quốc chủ yếu là nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, chống chiến tranh, đã chuyển sang tư duy mới về bảo vệ Tổ quốc; nhấn mạnh và kết hợp chặt chẽ giữa hai mặt bảo vệ Tổ quốc XHCN: Tự nhiên - lịch sử và Chính trị - xã hội. Đảng khẳng định, chúng ta bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN bằng sức mạnh tổng hợp quốc gia và tất cả lực lượng; bảo vệ Tổ quốc ngay trong thời bình, từ sớm, từ xa, giữ nước từ khi nước chưa nguy; đặc biệt coi trọng phòng, chống âm mưu, thủ đoạn “diễn

biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” quân đội. Đồng thời, giải quyết đúng đắn mối quan hệ biện chứng giữa hai nhiệm vụ chiến lược: xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, coi đó là quy luật tồn tại và phát triển của dân tộc ta. Từ đó, Đảng ta khẳng định xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc XHCN là quy luật phát triển của cách mạng Việt Nam. Vì vậy, Đảng ta luôn nhất quán khẳng định: Phát triển kinh tế - xã hội là trung tâm; xây dựng Đảng là then chốt; phát triển văn hóa là nền tảng tinh thần; bảo đảm quốc phòng, an ninh là trọng yếu, thường xuyên. Đại hội XIII của Đảng khẳng định: “Kiên quyết, kiên trì bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa... Chủ động ngăn ngừa các nguy cơ chiến tranh, xung đột từ sớm, từ xa; phát hiện sớm và xử lý kịp thời những yếu tố bất lợi, nhất là những yếu tố nguy cơ gây đột biến; đẩy mạnh đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch”¹⁴.

Đảng ta tiếp tục khẳng định trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; những vấn đề rất cơ bản về mục tiêu, nhiệm vụ

bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân; bảo vệ chế độ XHCN. Kết hợp chặt chẽ phương thức đấu tranh vũ trang và đấu tranh phi vũ trang để bảo vệ Tổ quốc XHCN; tổ chức và động viên toàn Đảng, toàn quân, toàn dân xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân “tinh, gọn, mạnh”; xây dựng khu vực phòng thủ tỉnh, thành phố vững chắc, xây dựng “thế trận lòng dân” làm nền tảng để xây dựng nền quốc phòng toàn dân, nền an ninh nhân dân vững chắc.

Chăm lo xây dựng Quân đội nhân dân và Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, một số quân chủng, binh chủng, lực lượng tiến thẳng lên hiện đại; đặc biệt là xây dựng vững mạnh về chính trị làm cơ sở nâng cao chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu của lực lượng vũ trang, tạo nên sức mạnh tổng hợp để bảo vệ vững chắc Tổ quốc, bảo vệ Đảng, Nhà nước và nhân dân. Trong đó, sự cầm quyền, lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với Nhà nước, xã hội và lực lượng vũ trang nhân dân là nguyên tắc cao nhất, là nguồn gốc sức mạnh bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN trong tình hình mới ❖

¹ V.I. Lênin: *Toàn tập*, Nxb Tiến bộ, Mátxcova, 1978, tập 38, tr.165 - 166.

² V.I. Lênin: *Sđd*, tập 37, tr.145.

^{3,7} V.I. Lênin: *Sđd*, tập 36, tr.102, 153.

^{4,6} V.I. Lênin: *Sđd*, tập 35, tr.480-481, 480-481.

⁵ V.I. Lênin: *Sđd*, tập 39, tr.175 - 176.

⁸ V.I. Lênin: *Sđd*, tập 44, tr.368.

⁹ V.I. Lênin: *Sđd*, tập 41, tr.179.

^{10,11} Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 4, tr.3, 534.

¹² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 15, tr.612.

¹³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 11, tr.81.

¹⁴ *Báo Nhân dân*, số 23866, ngày 26-02-2021, tr. 03.